

bb.50. időjárásjelentés

ra la

1974. december 27.

az országos meteorológiai intézet jelenti december 27-én, pénteken este:

változékony, az évszakhoz képest enyhe idő.

várható időjárás szombat estig: időnként erősen felhős idő, többfelé esővel, záporosóval. fokozatosan megélnkülő, majd helyenként átmenetileg megerősödő nyugati, északnyugati szél. enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 6-11 fok között. /mti/

--

bb 51. a belföldi szerkesztőség hírjegyzéke
18 órától zárásig:

bzs la

1974. december 27.

50. időjárásjelentés
51. hírjegyzék
/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő : halasi györgy
szerkesztő : konc Antal
lakatos erzsébet

20.17/bzs

- 28 -

20.17

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. januári vendégművészek az operaházban

i ro/pá/hi/il hgy

1974. december 28.

januárban ismét világszerte ismert énekesek lépnek fel az operaház, illetve az érkel színház műsoraiban. gaetano bardini leggyakoribb olasz vendégeink közé tartozik. a művész, aki a margitsziget, a szegedi opera, s a magyar árami operaház közönségét egyaránt meghódította, ezúttal 4-én cavaradossit énekl a toscában, 7-én pedig rodolphe-ot a bohéméletben.

az elmúlt évadban lépett fel először budapesten karl ridderbusch, német basszista. fővárosunkban ezúttal olasz mester alkotásával bizonyítja be, hogy nem csupán wagner és r. strauss műveinek hivatott tolmácsolója, hanem a „bel canto”, művészetének is kiváló ismerője. 12-én és 14-én a don carlosban ii. fülöp szerepét alakítja. napjaink egyik legfiatalabb és máris legünnepelebb wagner hősnője a bécsi születésű helga dernesch. 26-án erzsébet szerepét alakítja a „tanna:user”, -ben, míg 30-án „az istenek alkonya”, brünhildéját énekl. több ízben szerepelt sikerrel külföldön a bolgár tenorista mihail martinov, aki az évek során igen széleskörű repertoárt sajátított el. január 15-én a „parasztbecsület- bajazzókban”, 17-én pedig a toscában lép fel az érkel színházban.
/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1./januári ... folyt./il

a bėjart balett egykori három világhíres táncművésze is fővárosunkban látogat. mainai gielgud 9-én az operaházban a „giselle”, cimszerepében, 11-én a „webern op. 5.”, és az „e-tüdök”, című balettben lép fel, az erkel színházban pedig 10-én pagni „pas de quatre”, című művében áll közönség elé. jorge donn és daniel lommel 24-én, illetve 25-én a bėjart est keretében lép fel az operaházban./mti/

.-.

bb. 2. régészeti vándorkiállítások dunaujvárosban

vid ká/il hgy

1974. december 28.

a dunaujvárosi állami muzeum új népművelési akciót kezdeményezett. egy-egy kiállításának fontosabb anyagát, a kiállítás bezárása után, iskolákban és majd üzemekben is bemutatja. elsőként a vasvári pál általános iskolában állították ki az „intercisa”, címmel ismert kiállítás legfontosabb dokumentumait. a nagy érdeklődésre tekintettel ezt az anyagot most az új munkás művelődési központ könyvtárában is kiállították, majd tovább vándoroltatják. 1975-ben további hét minitárlat vándorol majd iskoláról iskolára, illetve üzembe. előbb az „érmek és a történelem”, majd az „intercisa”, kő emlékei”, anyagot és az „1993-ik római sír leleteit mutatják be a vándorkiállításokon. /mti/

.-.

bb. 3. patikamuzeum a székesfehérvári „fekete sas”, gyógyszer-tárban

vid ká/il hgy

1974. december 28.

patikamuzeumnak rendezik be székesfehérvárott a város rendkívül szép, 18. századi „fekete sas”, elnevezésű gyógyszertárát. az 1758-ban létesített patikát eredeti állapotában állítják helyre. a belső felújítási munkálatokkal már végeztek, s a jövő év elején megkezdik a berendezést. a patikamuzeum belső helyiségében gyógyszer-tártörténeti kiállítást nyitnak./mti/

.-.

- 2 -

bb. 4. ujévre is bőséges az élelmiszerpiac kínálata

1 kf/tm/ie/il la

1974. december 28.

a kereskedelem és az élelmiszeripar a karácsonyhoz hasonló alapossággal készült fel a szilveszteri, újévi ünnepi ellátásra. az üzletek készletét, ahol erre szükség volt, felöltötték, s megkezdődött a napi friss cikkek bőségesebb szállítása is.

az év házi bucsuztatásához s az újév ünnepi ételsoraihoz a tavalyinál 36 százalékkal több, összesen 24 vagon sertés- és marhahús, valamint huskészítmény kerül forgalomba. budapesten 214 vagon hús - ebből 29 vagon virstli - jut az üzletekbe. a közértek ezenkívül még külön hat vagon süldő, négy vagon malac húst és 5 vagon kocsonya húst rendeltek és kapnak a husipartól. baromfi, tojás, ugyancsak az igények szerint kerül forgalomba. a szilveszter nem tej-igényes ugyan, az ipar azonban gondoskodott a tavalyinál több tejről, 30-án és 31-én 1 450 000 liter kerül belülről forgalomba budapesten. a sütőipar a tapasztalatok alapján 111 vagon kenyeret készít a két napra, s a szállítást 31-én délelőtt befejezi, a vendéglátóipar-nak az utolsó sütésből biztosítanak péksüteményt.

az év vége „főszereplője”, az ételeken kívül az ital, a bor a pezsgő, amelyből az áremelkedés ellenére a tavalyi fogyasztással számolnak, s ehhez gondoskodtak megfelelő árualapról. főváros-szerte - miután az időjárás engedi - külön alkalmi italárusító helyeket is létesítettek az élelmiszer üzletek tehermentesítésé-re./mti/

.-.

bb. 5. „nyitott”, tornatermek fejer megyében

vid ká/il hgy

1974. december 28

a diákok téli sportolásának, testedzésének elősegítésére a téli vakációban fejer megye néhány középiskolájában bevezették a nyitott tornaterem rendszert. az iskolások mindennap szabadon látogathatják a tornatermet, ahol sportolással, labdajátékokkal tölthetik el szabadidejüket.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 5./ nyitott folyt./il

a hasznos kezdeményezést kísérletképpen két székesfehérvári, egy dunaujvárosi és egy móri középiskolában vezették be. a mennyiben a „tornaterem ügyelet”, beválik, a következő időszakokban minden iskolában megadják ezt a mozgási lehetőséget a tanulóknak a vakáció ideje alatt./mt/

-.-

bb. 6. barka virágzás a mátrában

vid ká/il hgy

1974. december 28.

az enyhe időjárás változatos természeti képet formált a mátrában. a hegyek csúcsait jeges hótakaró fedi, az alacsonyabb fekvésű részekben és a völgyekben viszont közdaljnövényzet élénkíti az érdőt. a fák megduzzadt rügyei is a tavaszodásra emlékeztetnek. a mátra napsütötte déli oldalán ki virágzott a barka, a gyöngyösi és az egri utcákon megjelentek a barkát kínáló virágárusok.

a szokásosnál enyhébb decemberi időjárás az erdő vadjainak is kedvez. megfelelő táplálékot találnak, így a mátrai erdő és fafeldolgozó gazdaság vadőrei ezekben a napokban mérsékeltek a téli etetést és csak a legszükségesebb kondíció erősítő táplálékot adagolják./mti/

-.-

- 4 -

bb.7. a televízió műsorajánlata a jövő hétre

nm/s/hi/ra hgy

1974. december 28.

kedden - sok év gyakorlatához hasonlóan - sor kerül a televízió év végi szórakoztató műsorára, amelynek „szóvivője”, komlós jános, szereplői pedig a szórakoztatás élvonalbeli művészei.

szerdán, január elsején délelőtt a gyerekek szórakoztatására kisfilm összeállítás, majd a csuka parancsára című báb jelenet következik, amelyet - saját készítésű báikkal - a szentgotthárdi rába bábcsoport uttörői adnak elő. délután újévi koncertet közvetítenek bécsből. délután a gyulai várszínház nyári nagy sikerét, tinso de molina: a zöldnadrágos lovag című vígjátékát közvetítik felvételtől. a darab hőse, donna juana, aki - hogy szerelmét visszaszerezze - fiuruhába bujlik. este új rajzfilmsorozata kezdődik kérem a következő címmel, amelyben doktor bubó bagoly, az állatok bölcs orvosa rendeléseiben vehetünk részt. utána kosztolányi dezső; a kínai kancsó című elbeszélésének televíziós változatát láthatjuk. a kancsó tulajdonosa egy fiatal, de nagyon szégyen házaspár - töröcsk mari, haumann péter-, akikhez egyszer látogatónak érkezik pártfogójuk, lovag martiny - darvas iván.

csütörtökön, január 2-án jelentős vidéki színházi előadás, schiller don carlosának felvétele kap helyet a képernyőn. a kecskeméti katona józsef színház sikeres produkciójával most az ország is megismerkedhet.

pénteken, január 3-án este jávor ottó két novellájának - küszöb, árvák - televíziós változatát láthatjuk felnőttek címmel. főbb szereplők: tomanek nándor, páger antal, bencze ilona. a tv bérlet mozart jupiter szimfóniáját mutatja be.

szombaton, január 4-én új sorozat indul, amely örökség címen a magyar népművészet hagyományait dolgozza fel. első filmjében a magyar parasztbodyorokkal ismerkedhetünk. este kabos lászló műsorára kerül sor, mosolyra születtem címmel. majd az operaház kiváló koreográfusát, seregi lászlót ismerhetjük meg. éjszakai előadásban az 1959-ben, solohov hasonló című regényéből készült klasszikus szovjet filmalkotás, az emberi sors kerül képernyőre, sergej bondarcsuk rendezésében és főszereplésével.

vasárnap: január 5-én délután a magyar remekírók című sorozat új adása veres pétert mutatja be, aki maga is megszólal egy régi filmfelvételtől. rá emlékeznek a műsorban: özvegye, továbbá németh lászló és felesége, möricz virág, palotai erzsi, somogyi árpád és sinkovits imre. este a café de paris című francia film egy párizsi mulatóba viszi el a nézőket, ahol az előkelő társaság szilveszterrezik. ide érkezik lambert is, a mindenki által rettegett szerkesztő, a kósza hírek főszerkesztője. mindenki ismeri, mindenki haragszik rá valamilyen személyes vagy üzleti okból.../mti/

-.-

-5-

bb.8. apáca volt balassi utolsó szerelme? - a „magyar villon”, életének érdekes epizódjára derült fény pozsonyban

vid/ká/ra hgy

1974. december 28.

Balassi Bálint kalandos életének eddig ismeretlen érdekes epizódjára derült fény pozsonyban egy most előkerült egykorú dokumentum nyomán. Dr. Tóth István, a pécsi tanárképző főiskola docense, ismert Balassi-kutató a közelmúltban a szlovákiai központi levéltárban folytatta a már korábban megkezdett kutatómunkáját és ennek során bukkant rá a Pálffy-család oklevéltárában a költővel kapcsolatos írásra.

A levelet jó János pozsonyi személynek 1593. július 24-én írta Pálffy Miklós főispánnak, s a Balassira vonatkozó rész - mai helyesírással - eképpen hangzik: „Nagyszombatban az kalastromból öt apáca szökött volt ki. négyet megfogtak, az ötödik elszaladott. azt mondják, hogy Balassi Bálint uram dolga, mert az inasát is megfogták. az kalastromot meggyújtották volt az elszökéskor, de esmé megótták. ma is mind ott a város környékén lakik Bálint uram és az várost igen fenyegeti, ha az inast neki ki nem adják. Láttam és olvastam az levelet, kit az városnak írt volt... uram, jöjjön kegyelmetek jó válaszvval, mert igen biznak az emberek az kegyelmetek törekedésében és fáradságában.”

A „magyar villon”, életének utolsó szakaszáról keveset, utolsó szerelméről - az általa Fulviának nevezett nőről - pedig semmit se tudunk. A nagyszombati zárdagyújtogatás és apácaszöktetés alig egy évvel azelőtt történt, hogy Balassi az esztergomi vár ostrománál elesett. A levélből kiderül, hogy az öt apáca közül csak egynek sikerült megszökni. ebből arra lehet következtetni, hogy ennek az egynek az útját gondosan előkészítették - nyilvánvalóan Balassiék részéről. ki lehetett ez az apáca? Dr. Tóth István lehetségesnek tartja, hogy a költő utolsó nagy szerelméről van szó, Fulviáról, akinek röviddel előbb titokban - Batthyány Ferenc útján - gyűrűt küldött és akiről utolsó epigrammája is szól: „most Fulvia éget, ki ér bennem véget, mert tüzén meggerjedtek...”

A több mint 380 éves írás újabb adattal gazdagítja nagy költőnk regényes életrajzát és támpontot nyújt a Fulviával kapcsolatos további kutatáshoz. /mti/

-.-

-6-

bb.9. az új magyar zene seregszemléje a rádióban

1/nn/mm/h1/ra hgy

1974. december 28.

ismét megrendezi a magyar rádió zenei főosztálya az új magyar zene seregszemléjét a közönség és a kritikusok 1974. évi díjáért. a negyedik alkalommal jelentkező bemutató-sorozaton 28 zeneszerzőnk 53 művét szólaltatják meg januárban, összesen tíz adásban. a tartósított felvételekről bemutatott új művek felvonultatása január 7-én jelentkezik először a harmadik műsorban. az eredményhirdetést január 31-én tartják, ekkor derül ki, hogy a közönség soraiból alkotott zsűri, illetve a kritikusok melyik művet, illetve műveket találták legsikeresebbnek az ez évi termésből.

a kritikusok hét tagú bizottságát azuttal is Kőrösi György vezeti. a közönség zsűrijének elnöke Dr. Mester Endre orvosprofesszor lesz. ebben a zsűriben, akárcsak az elmúlt években, a zeneszeretők táborát a legkülönbözőbb foglalkozású dolgozók képviselik. /mti/

-.-

bb.10. ezerkétszáz hektár új erdő a bakonyi kőszivatagban

vid/ká/ra hgy

1974. december 28.

ismét erdővel borítják a Bakony déli vonulatán, a Veszprém-Várpalota közötti dolomit fensík erodált területeit. a kőszivatagot, az országosan kibontakozó környezetvédelmi program részeként 10 év alatt mintegy 25 millió forintos költséggel fásítják.

a nagyszabású erdészeti feladat tervezésére a Mém pályázatot írt ki. a beküldött munkák közül Schneider Ferenc Balatonfüredi erdőmérnök és munkatársai tervét jutalmazták első díjjal. a Veszprém megyei erdőrendezőség munkatársai az érintett gazdaságokkal és vállalatokkal együtt már felmérték a területet. a talajtani vizsgálatokat pedig a Soproni erdőmérnöki és faipari egyetem szakemberei rebizták.

a rendkívül változatos területen csaknem valamennyi talaj-típus megtalálható, ezért a területre az adottságoknak, s az esztétikai igényeknek megfelelően nem egységes, hanem heterogén összetételű faállomány kerül.

a nagyszabású program megvalósításával Veszprém, Várpalota, Pét, Balatonfüzű és Peremarton környékén mintegy 1200 hektár, csaknem teljesen összefüggő erdőséget hoznak létre. /mti/

-.-

-7-

bb 11. hétfőn Lottó tárgynyereményhuzás - januári sorsolási naptár

i kf mne je bh hgy

1974. december 28.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság az év utolsó sorsolását, a Lottó decemberi tárgynyeremény huzását hétfőn rendezte a népstadion sajtótermében. a huzáson az 51. játékhet szelvényei között összesen 1140 nyereménytárgyat sorsolnak ki. főnyereményként ezuttal is három balatonszabadi-sóstói üdülőtelek - felépített faházzal és 10 ezer forintos garanciameg váltással - és két zsiguli személygépkocsi jut a szerencsés lottózóknak.

az igazgatóság összeállította az újév első sorsolási naptárát is, amely szerint valamennyi Lottóhuzást budapesti tartják, s mindet közvetíti a rádió. január 3-án a fővárosi gázművek III. kerületi művelődési házában, 10-én a danuvia gorkij művelődési házában, 17-én a XVIII. kerületi rózsza ferenc művelődési házában, 24-én az Ikarus művelődési házában, 31-én pedig a pesterzsébeti csiliben huzzák a Lottó esedékes heti nyerőszámait./mti/

--

bb 12. négy év alatt 2070 lakás a dunai vasmű dolgozóinak

vid ká bh hgy

1974. december 28.

a dunai vasmű dolgozóinak közül a negyedik ötéves tervidőszak első négy évében 2070-en kaptak új lakást. ennek mintegy felét - pontosan 1040-et - vállalati támogatással építették fel. a tervidőszak négy évében lakáshoz jutottak 85 százaléka fizikai állományú, 74 százaléka harminc éven aluli. a fiatalokat azzal is támogatta a kohászati nagyüzem, hogy számukra a lakásvásárláshoz átlagosan 11 200 forintot utalt ki. tízéves munkaviszony után dönt a vállalat arról, hogy kiknek engedi el, vagy mérsékli ezeket az előtörlesztési támogatásokat. a nagycsaládos fizikai dolgozók és a kisebb jövedelmű fiatal házasok további kedvezményekben is részesültek./mti/

--

- 8 -

7.40 bh

930g

bb 13. rába tehergépkocsik norvégiába

vid ká bh hgy

1974. december 28.

mindössze néhány éves multra tekint vissza a nagy teherbirású gépkocsik, kamionok gyártása győrtől, a rába magyar vagon - és gépgyárban. évente mintegy 300-400 rába kamion, illetve speciális nehéz tehergépkocsi készül. a hungarocamion vállalaton kívül eddig főleg jugoszláv, közel-keleti, afrikai és dél-amerikai cégek vásárolták rába kamionokat. a napokban megkötött üzlet alapján újabb országban jelennek meg a győri kocsik: az európai tőkés országok közül elsőnek norvégia vásárol rába tehergépkocsikat. a norvég wigand cég jövő évi szállításra husz rába kamiont rendelt. a kocsik egy részét hűtőberendezéssel is ellátják./mti/

--

bb 14. hatmillió forintos energia/megtakarítás a szegedi olajmezőn

vid ká bh la

1974. december 28.

a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének olajbányászai a kongresszusi versenyben nagy gondot fordítanak az energiatakarékosságra. a különféle szénhidrogénekkal, gázzal, olajjal körültekintően bánnak, emellett sikereket értek el az ipari gőzök, s a villanyáram gazdaságos felhasználásában is. mindezek révén együttesen több mint hatmillió forint értékű megtakarítást értek el az idén, s ezzel négyszeresen túlszárnyalták a vállalt másfél/milliót.

a műszakiak új eljárások kidolgozásával segítették az energiatakarékosságot. ebből a szempontból az egyik legeredményesebb új eljárás az ugynevezett zárt rendszerű olajtermelésre történő áttérés, amellyel többmillió köbméter földgázt takarítanak meg évente. a módszert a központi olajgyűjtő állomáson vezették be, ahol a szénhidrogén medence tucatnyi tankállomásának egész „olajtermése”, összefut. ennek a főgyűjtő állomásnak több ezer köbméteres tartályait olyan zárószerkezetekkel látták el, hogy az olajjal keveredett földgáz ne illan hasson el, ugyanakkor kompresszoros szivatőberendezést helyeztek üzembe, amellyel a tartályok felső részében összegyűlő gázokat leszivatják, s csővezetékken a gázfeldolgozó üzembe továbbítják.

/folyt. köv./

7.50 bh

930g

- 9 -

bb 14. /hatmillió ... folyt./ bh

az olajbányászok takarékosági mozgalma nemcsak a maguk termelte energiahordozókra, de a tekintélyes mennyiségben felhasznált villamosenergiára is vonatkozik. a központi ipartelep, a földgázüzemek, az olaj- és gáztankállomások, a víz-visszanyomó rendszer villanymotorjai együttesen háromszor annyi villanyenergiát fogyasztanak, mint csongrád városa. az évi „villanyszámla„ jóval meghaladja a tízmillió forintot. ez jövőre megháromszorozódik, hiszen csak az új gázfeldolgozó egy-egy villanymotorjának energiaigénye másfél megawatt. ezért is jelentős az árammegtakarítást eredményező üzemeltetési módszerek kialakítása. egyebek között olyan készülékeket építettek a villamosági rendszerekbe, amelyek csökkentik a meddő energiákat. emellett a hatalmas elektromos berendezések munkáját úgy igyekeznek összehangolni, hogy azok ne egyszerre induljanak és terheljék a hálózatot, továbbá, hogy egyesek ne a csúcsidekban, hanem éjszaka működjenek, mint például az olajszállító berendezések szivattyúi. ésszerűsítésekkel máris sikerült több mint negyedmillió forintot lefaragni az évi villanyszámla összegéből./mti/

bb 15. üzemi szociális ellátás, munkahelyi kultúra - szakszervezeti főtitkárok nyilatkozata

sz sb jf ie bh hogy

1974. december 28.

hogyan alakult a dolgozók szociális és üzemegészségügyi ellátása, milyen eszközökkel segítették a vállalatok dolgozók lakásépítkezéseit és a gyermekintézmények fejlesztését az utóbbi négy évben, - erről kértek tájékoztatást az mti munkatársai három szakszervezet főtitkárától.

méhes Lajos, a vasas szakszervezet főtitkára:

- a munkavédelem fejlesztésére, szociálpolitikai intézkedésekre és létesítményekre, kulturális és sportigények kielégítésére a iv. ötéves terv első három esztendejében a vállalatok csaknem ötmilliárd forintot fordítottak. az idén a szakszervezet elsődlegesen foglalkozott a kiemelt 26 nagyvállalattal, amelyek a vasiparban dolgozók több mint 50 százalékát tömörítik. ezeknél a vállalatoknál az idén több mint 1,6 milliárdot fordítottak szociális fejlesztésre.

/folyt. köv./

- 10 -

10⁰⁰ g

bb 15. /az üzemi szociális ... 1. folyt./ bh

- kedvezően értékelhető, hogy a munkavédelemre felhasznált összeg /1974-ben 1,3 milliárd forint/ nagyrészt a leginkább balesetveszélyes területeken, illetve munkafolyamatokkal dolgozók biztonságának növelésére fordították, egyes területeken a tervezettet meghaladó mértékben.

- a szociálpolitikai intézkedések, éves tervek készítésénél és végrehajtásánál a vállalatok messzemenően figyelembe vették a szakszervezet központi vezetőségének állásfoglalását, miszerint kiemelten kell foglalkozni a dolgozók lakásépítésének segítségével, a gyermekintézmények fejlesztésével és az üzemegészségügy javításával.

- a legjelentősebb eredmények a lakásépítés támogatásában születtek. a vas- és villamosenergiaipari vállalatok az előző években több ezer egyedi és telepszerű lakásépítést szereztek, illetve támogattak. a múlt évben megkezdődött a munkáslakásépítkezések fokozott támogatása. 1973-ban 364, 1974-ben további 1416, jövőre pedig csaknem kétezer munkáslakás létrehozásához nyújtanak, illetve nyújtottak anyagi támogatást. jó kezdeményezésként továbbra is szorgalmazzuk a vállalatok közös építkezéseit. jó példa erre az ikarus és az elektromos mérőkészülékek gyárának épülő közös lakótelepe, ahol hat ház már az idén elkészült. a lakásépítkezések támogatásánál figyelembe veszik a lakáspolitikai irányelveket - így előtérbe helyezik a munkások és a fiatalok segítségét - és a népesedéspolitikai határozat szellemében egyre több nagycsaládos dolgozó jut megfelelő lakáshoz.

- ugyancsak a népesedéspolitikai irányelvekkel összhangban az utóbbi 1-2 évben gyors ütemben épültek, illetve bővültek a bölcsődék, óvodák. a iv. ötéves tervidőszakra összesen 82 millió forintot irányoztak elő a gyermekintézmények bővítésére a vállalatok, de ennek máris több mint kétszeresével segítették dolgozóik gyermekeinek elhelyezését. jó kezdeményezésnek tartjuk, hogy a négy, illetve többgyermekes szülők a csepel vas- és fémművek bölcsődéiben, óvodáiban gyermekeik után nem fizetnek térítési díjat.

- az üzemegészségügy helyzete sajnos kevésbé kielégítő. a iv. ötéves tervben a fejlesztésre 133 millió forintot terveztek, de az első három évben e célokra mindössze 60 milliót fordítottak a vállalatok, s az idén a kiemelt 26 vállalatnál is csak 19 milliót használtak fel. így is sok fontos létesítmény született: új orvosi rendelő épült az ózdi kohászati üzemekben, a videoton gyárban, és több üzemben korszerűsítették a meglévő orvosi rendelőt. /folyt. köv./

- 11 -

10⁰⁰ g

javult az iparegészségügy helyzete: új, egészséges munkahelyek létrehozásával, a meglévők korszerűsítésével, új technológiák bevezetésével, a gépi berendezések felújításával javultak a munkakörülmények és csökkent a hagyományos foglalkozási megbetegedések aránya. továbbra sem elegendő azonban az üzemorvos, különösen a borsod megyei kohászati üzemekben, és kevés a szakrendelő. a szakszervezet ezért felhívta a vállalatokat, különösen a nagyüzemek figyelmét, hogy korszerűsítsék a rendelők technikai berendezéseit, nyissanak szakrendelőket, ahol szükséges, bel-, nőgyógyászatot, ideggyógyászatot, pszichológusok közreműködésével, röviden fordítsanak nagyobb figyelmet és gondot az üzemegészségügyi helyzet javítására, a lemaradás behozására.

a vasas szakszervezet elnöksége a kcm illetékeseivel már megtárgyalta az 1976-80-as évekre szóló munkavédelmi, szociálpolitikai tervfejezet irányelveit, s kötelezték a vállalatokat, hogy a gazdasági vonatkozású tervfejezetekkel együtt, a dolgozók széleskörű bevonásával dolgozzák ki ezeket, középtávra és éves bontásban. a „szociálpolitikai sorrend”, meghatározása továbbra is a lakásépítkezések támogatását, a gyermekintézmények fejlesztését és az üzemegészségügy fokozott javítását helyezi előtérbe.

dajka ferenc, a vegyipari szakszervezet főtitkára:

- szakszervezetünk fontos törekvése, hogy a vegyipar nagyüzemi munkásai és közvetlen termelésirányítói szociális fejlődésünk jelenlegi szakaszának megfelelő munkabiztonsági, üzemegészségügyi és szociális körülmények között dolgozhassanak. ezt a törekvést érvényesítették a vállalatok, amikor iv. ötéves tervükben külön, önálló fejezetet szenteltek a munkavédelmi és szociális fejlesztésnek, s szakszervezeti bizottságaink ennek megfelelően ütemezhették és szorgalmazhatták a feladatok teljesítését. a iv. ötéves tervben a vegyipar 3,6 milliárd forintot irányzott elő szociális, munkavédelmi és egészségügyi célokra, felméréseink szerint a tervidőszak első három évére tervezett feladatokat iparágunkban mintegy 20 százalékkal túlteljesítették, és az idén is hasonló többletre számítottunk.

/folyt. köv./

- a munkakörülmények javítására fordított kiadások csaknem 25 százaléka a nehéz fizikai munka megkönnyítését szolgálta. a korszerű gyártási módszerek, eljárások csökkentették a baleseti veszélyforrást, s ugyanakkor a gazdasági vezetőik és a szakszervezeti testületek összehangolt munkával segítették a munkavédelem korszerűsítését, rendszeres ellenőrzését is. így a iv. ötéves tervidőszakban a vegyiparban, ebben a sok veszélyt rejtő iparágban a korábbinál egynegyedére csökkent a halálos balesetek száma, és jelentősen mérséklődött a nyolc napon túl gyógyuló sérülések száma is.

- a szakszervezet kezdeményezésére a vállalatok a korábbinál jóval nagyobb gondot fordítottak a gyermekintézmények bővítésére. a tervidőszakban eddig mintegy 1500 új óvodai és bölcsődei férőhely létesítéséhez járultak hozzá, s az idén különösen jelentős támogatást adtak a fejlesztéshez a szocialista brigádok a kongresszusi és felszabadulási versenyben teljesített felajánlásaikkal. a többgyermekes családok, a nagyüzemi dolgozók és a fiatalok lakáshelyzetének javítását ugyancsak rendkívül fontos szociális feladatuknak tekintik szakszervezeti testületeink. kezdeményezéseikre a vállalatok bontási anyagok átadásával és építőanyag fuvarozással, a szocialista brigádok pedig jelentős társadalmi munkával segítik munkatársaik lakásépítkezéseit. az előzetes számítások szerint a iv. ötéves terv első négy évében iparágunkban csaknem 4 ezer lakás épült vállalati támogatással és a szocialista közösségek hozzájárulásával, s 1975 végéig még mintegy 1000 dolgozó családjára jut így lakáshoz.

a vegyipar dinamikus növekedését korábban csak bizonyos késéssel követte a munkásöltözők és fürdők építése. ezért szakszervezetünk fontos célja volt, hogy az öltöző- és fürdőellátás normatíváiban előirányzott szintet a korábbi 65 helyett 95 százalékra megközelítsük. a tervidőszak első négy évében a vegyipar több ágazatában már elértük ezt a célt; most elsősorban az alumíniumkohászatban és a gumiiparban van még sok teendő.

- a vegyipari vállalatok üzemegészségügyi szakemberei ebben a tervidőszakban különösen sok és áldozatos munkát végeztek. ennek eredménye, hogy tavaly 38 százalékkal csökkent a foglalkozási megbetegedések száma. az üzemorvosi hálózat fejlesztését azonban meg kell gyorsítanunk, mert még sok a beltöltetlen üzemorvosi állás. ezért a nehézipari minisztériummal közösen az egészségügyi minisztériumhoz fordultunk, hogy együttműködésével sietessük az üzemorvosi hálózat kiegészítését, a dolgozók egészségügyi ellátásának fejlesztését.

/folyt. köv.

bb 15. /az üzemi szociális 4. folyt./ bh

dr. Tamás László, az édosz
főtitkára:

- az élelmiszeriparban három év alatt 4,7 milliárd forintot költöttek olyan beruházásokra, fejlesztésre, amellyel a munka biztonságát fokozták és a munkakörülményeken is javítottak. a fejlesztésre nagy szükség volt; köztudomású, hogy az élelmiszeripari üzemek ilyen irányú ellátottsága a korábbi években sok kívánnivalót hagyott maga után. a lemaradást az új berendezések beszerzése, a bővítés és a korszerűsítés még csak részben ellensúlyozta, de kétségkívül pozitívum, hogy az 1971. évi mintegy 65-67-es százalékos szociális és egészségügyi üzemi ellátottságot az idén 85 százalékra sikerült fokozni. az üzemek ilyen célra nem kis összegeket fordítottak, a kiadás három év alatt 930 millió forintot tett ki.

- a további teendőink azonban még így is sokrétűek, mert például ellentmondásos helyzetet jelent, hogy miközben sok világszinten termelő, jól felszerelt létesítményünk van, addig néhány gyárban az alapvető normatívákat is csak nagy erőfeszítéssel tudjuk biztosítani. ez azért is probléméma, mert munkaerő-vándorlás szorosan összefügg a munkahelyi kultúra színvonalával, és miután az ezzel kapcsolatos hiányosságokat egyéb kedvezményekkel nem lehet ellensúlyozni, ha meg akarjuk előzni egyes szakmák „elneptelenedését”, meg kell gyorsítanunk a munkahelyi kultúra fejlesztését.

- öröndetes, hogy csökkent a munkahelyek zsúfoltsága az elmúlt években. a zsúfoltság azzal hozható összefüggésbe, hogy az élelmiszer-igények növekedését nem követte arányos termelés-fejlesztés, emiatt sok helyen emberi erőt kellett alkalmazni ott is, ahol mechanikai munkára lett volna szükség. ezért több ágazatban kedvezőtlen a munkáslétszám és az épület-alapterület aránya, de kétség kívül ezen a téren is van javulás. elsősorban az új gépek és automaták beállítása enyhített a helyzeten - aránylag kis területet foglalnak el és lehetővé teszik a munkaerő jobb elosztását - ide új problémát is felvetettek. gondolok itt a munka egyhangúságára, amely ellen a megelőzés eszközeit alkalmazzuk. helyenként 2-3-4 óránként cserélik a munkaerőt, és így megátolják a fokozott igénybevétellel, illetve a monotonitással járó elfáradást és az emiatt előforduló esetleges baleseteket.

/folyt. köv./

- 14 -

bb 15. / az üzemi szociális 5. folyt./ bh

- vállalatunk fokozott gondot fordítanak a dolgozók lakáshelyzetének javítására. ahol lehet, üzemi erőből támogatják az építkezéseket. 1971-73 között 2200 lakás építését több mint 78 millió forinttal segítették, ez az összeg 1974-75-ben arányosan még nagyobb lesz - két év alatt 77,5 millió forintot tesz ki - és ebből 1700 újabb lakás tető alá hozása válik lehetővé. a vállalatok a szövetkezeti lakásépítési formát részesítik előnyben, ugyanis a tapasztalatok szerint a szövetkezetek céltudatosan törekednek az építési költség csökkentésére és a tagok a tervezésnél és a kivitelezésnél fokozott mértékben élhetnek a tulajdonosi ellenőrzéssel./mti/

--

bb 16. közlekedési balesetek

mm bh hgy

1974. december 28.

Zoltán Sándor 46 éves gépkocsiveető, budapesti lakos a X. kerület Kerepesi ut 67. szám előtt nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a tehergépkocsit és elütötte Rózsa Ferenc 66 éves nyugdíjas budapesti lakost. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. Zoltán Sándor ellen eljárás indult.

Mike József 23 éves esztergályos budapesti lakos szabálytalanul haladt át a XI. kerület Szabadság utca 22. szám előtt és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

A XVI. kerület Széchenyi utca és Kossuth Lajos utca kereszteződésében Kecsmár Mátyas 46 éves gépkocsiveető du-nakeszi lakos szabálytalanul haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították./mti/

--

- 15 -

10.20 bh

10⁴⁰g

bb 17. megölte fiát

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

az egri megyei bíróság ítéletet hirdetett danyi lászló 50 éves gyöngyösi lakos bűnyében, aki 1974. január 13-án megölte 20 éves lászló nevű fiát. idős danyi lászló iszákos életmódot folytatott és ittás állapotban üldözte, verte családját. fia, újabb danyi lászló gyakran kelt édesanyja védelmére, az apa és fia szembekerült egymással. az idősebb danyi többször kijelentette, hogy először a fiát, aztán a feleségét küldi a másvilágra. a gyilkosság napján idősebb danyi lászló ismét ittasan tért haza és durván rátámadt feleségére. az anya ezt elpanaszolta később hazatérő fiának. ebből parázs veszekedés, majd tettlegesség származott olyannyira, hogy idősebb danyi lászló orvosi kezelésre szorult. az apa ekkor határozta el, hogy megöli fiát. az orvostól hazatérve elővett egy konyhakést és amikor később a fiu hazatért, apja leszúrta.

az egri megyei bíróság idősebb danyi lászlót emberölés büntette miatt 12 évi, szigorított börtönben letöltendő szabadságvesztésre ítélte. a bíróság enyhítő körülményként értékelte azt a tényt, hogy a bűncselekményt a fiu fellépése váltotta ki, viszont súlyosbító körülményként mérlegelték a vádlott erőszakos, garázda életmódját.

a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

bb 18. új sütőüzem a kemenesalján

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

új sütőüzemet avattak szombaton celldömölkön. a naponta 16.5 tonna kenyeret és péksüteményt gyártó üzem a tízezer lakosú celldömölk mellett a kemenesaljai táj több faluját is ellátja. jelenleg ez vas megye legkorszerűbb sütőüzeme. olajtűzelésű kemencéibe gépi futószalagos vetéssel kerül a tészta.

az új üzem átadása a vas megyei sütőipar általános rekonstrukciójának jelentős állomása. a felújítás során a megye napi sütőipari kapacitását 126 tonnáról 170 tonnára növelik./mti/

10.30/ny

-16-

1130g

bb 19. kiss lajos

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 77 éves korában elhunyt. temetése 1974. december 30-án 13 órakor lesz a nádudvari köztemetőben.

az mszmp püspökladányi
járásbizottsága /mti/

-.-

bb 22. nagy forgalmat bonyolít le az egy évvel ezelőtt felavatott medvei duna-híd

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

egy évvel ezelőtt, 1973. december 28-án adták át rendeltetésének a medvei duna-hídat, amelyet 100 millió forintos költséggel építettek át. a híd pozsony és komárom között az egyetlen átjáró a dunán és szerepe elsősorban a kishatármenti forgalomban jelentős; szigetköz és csallóköz sűrűn lakta területeit köti össze. a hídnál lévő közúti határátkelőhely bár az éjszakai órákban zárva tart - nagy forgalmat bonyolít le. a forgalmas napokon négy-öt ezren is átlélik itt a határt. /mti/

-.-

bb 20. az országos anyag-és árhivatal közleménye az 1975. január 1-én életbe lépő új ipari termelői árakról és a gázolajjal, a tüzelőolajjal, valamint a benzinnel való kötött gazdasági bevezetéséről

mm/sl/ny hgy

1974 december 28

a minisztertanács határozata alapján 1975. január 1-én új termelői árak lépnek életbe azokban az iparágakban, ahol az importanyagok nagyarányú világpiaci áremelkedése miatt a gazdasági kalkuláció már nem nyugszik reális alapokon. a termelői árintézkedések a kőolajbányászatot, a kőolajfeldolgozó ipart, a szénbányászatot, a kohászatot, a gépipar egyes ágazatait, a vegyipart, a ruházati ipart, valamint az áruszállítást érintik. az 1975. évi népgazdasági tervről hozott minisztertanácsi határozat alapján a minisztériumok és a főhatóságok felügyelete alatt működő gazdasági egységek 1975. január 1-től a gázolajat, a tüzelőolajat és a benzint csak a részükre megállapított mennyiség mértékéig szerezhethetik be. a részletes szabályozást a nehézipari miniszter rendelete tartalmazza. a lakosság üzemanyag-és tüzelőolaj vásárlása nem esik korlátozás alá./mti/

-.-

11.15/ny

-17-

1150g

bb 21. rendőrségi hírek

mm bh hgy

1974. december 28.

szabolcs-szatmár megyében tuzsér határában szegedi józsef 36 éves állami gazdasági vezető, csehszlovák állampolgár bottanyi lakos személygépkocsijával gyorsajtás és szabálytalan előzés közben összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a baleset következtében szegedi józsef utasai közül révész sándor 30 éves téesztag, tuzséri lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. szegedi józsefet súlyos, három utasát és a másik gépkocsi vezetőjét könnyű sérüléssel szállították kórházba. az eljárás folyamatban van.

szabolcs - szatmár megyében vállaj község határában andó józsef 33 éves gépkocsiveető, mérki lakos személygépkocsijával gyorsajtás közben az árokba borult. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, andó istvánné 59 éves háztartásbeli mérki lakos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a gépkocsi vezetőjét súlyos, és még egy utast könnyű sérüléssel szállítottak kórházba.

pest megyében vecsés belterületén gödöny károly 34 éves gépkocsiveető helyi lakos személygépkocsijával halálra gázolta marton józsef 67 éves nyugdíjas vecsési lakos kerékpárost. a körülmények tisztázása szakértő bevonásával folyamatban van.

győr-sopron megyében győr és ménfőcsanak között horváth frigyos 37 éves asztalos svájci állampolgár személygépkocsiját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütötte a kerékpárja mellett álló kránitz géza 63 éves nyugdíjas győri lakost, aki kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

x x x

Simon

budapesten a xii. kerület hollósi útca 32. számú ház tetejéről kiss lajos 31 éves tetőfedő budapesti lakos csarép- és tégladarabokat dobált az uttesten parkoló gépkocsikra, majd átmászott a 26. szám alatti épület tetejére, onnan az uttestre vetette magát és a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult./mti/

--

- 18 -

11.25 bh

12⁰⁰g

bb 23. újabb óvodák mezőpanel vázszerkezetből

vid ká bh hgy

1974. december 28.

a nyékládházi mezőpanel mezőgazdasági épületelemgyárban a műszaki fejlesztés során alakították ki azt a helyszínen összeszerelhető vázszerkezetet, amelyből többek között óvodák is építhetők. az olcsó és gyorsan összeállítható szerkezettel eddig tizenöt-ötven és száz gyermek elhelyezésére alkalmas óvodát építettek. mezőpanel vázszerkezetből készült el többek között nyiregyháza, és debrecenben a gyermekintézmény. a jövő évre újabb tíz óvodához szükséges előregyártott elemet rendeltek a nyékládházi üzemtől./mti/

--

bb 24. leninváros címre

vid ká bh hgy

1974. december 28.

leninváros új címet és zászlót kapott. a pajzs alakú, függőleges irányban sötétkék és vörös mezőre osztott címer vörös mezejében leninváros ipari jellegére utaló tizenegy jelkép kapott helyet, míg a sötétkék mezőben két vízszintes ezüst csik látható, amely a várost határoló tiszta és saját folyókat jelképezi. a két ezüst csik közötti kék színű mezőben aranykoszorus ötágú csillag díszlik.

a város zászlaja világoskék alapú, arany szegéllyel és rojtokkal, közepén a város címerével, felette leninváros felirattal.

az új címer és zászló használatáról szóló tanácsrendelet szombaton jelent meg./mti/

--

bb 25. bucsu zilahy lajostól

hgymné bh hgy

1974. december 28.

zilahy lajos, a neves író, mint arról hirt adtunk, nemrég jugoszláviában elhunyt. élete utolsó időszakában bejelentette végleges hazatérési szándékát. illetékes magyar szervektől az engedélyt meg is kapta, hazatérésére azonban - halála miatt - már nem kerülhetett sor. végakarata szerint hamvai hazai földben pihennek majd. az urna elhelyezése december 30-án 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--
- 19 -

11.55 bh

12⁴⁰g

bb 26. hatszázhusz kilométer cső - teljesítette kongresszusi vállalását a dunai vasmű spirálcső üzeme

vid ká bh hgy

1974. december 28.

a dunai vasmű spirálcső üzeme szombaton teljesítette a kongresszusi vállalással felemelt éves tervét: összesen 54 ezer tonna, mintegy 620 kilométer hosszúságú acélcsövet gyártottak az idén. a spirálcső üzem tíz szocialista brigádja a xi. pártkongresszus tiszteletére éves tervén felül tízezer tonna csövet készített, amelynek az értéke meghaladja a 100 millió forintot. a dunai városi csövekből az idén kerekén 100 kilométernyit szállítottak az épülő magyar-szovjet testvériség gázvezetékekhez./mti/

-.-

bb 27. megkoszeruhták gavró lajos siremlékét

t re mm zs bh hgy

1974. december 28.

kegyeletos emlékezés színhelye volt szombaton a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonja. születésének 80. évfordulója alkalmából a honvédelmi minisztérium és a magyar partizán szövetség képviselői megkoszeruhták gavró lajos hős magyar internacionalista siremlékét./mti/

-.-

bb 28. a kongresszusi munkaverseny kimagasló sikere visontán: felépült a huszemelet magas gépóriás

vid ká bh hgy

1974. december 28.

a mátraaljai szénbányák vállalat visontai gépszerelő üzemének dolgozói kimagasló sikereket értek el a kongresszusi munkaversenyben. szombaton reggel jelentették, hogy az előírt határidőnél jóval korábban befejezték az új marótár-csás földkotrógépet, valamint a hozzá csatlakozó hányórendezőgép szerelését és megkezdték a géprendszer műszaki ellenőrzését.

/folyt. köv./

- 20 -

12.25 bh

13¹⁰g

bb 28. /a kongresszusi ... folyt./ bh

a huszemeletnyi magas gépóriás alkatrészeit a német demokratikus köztársaságban gyártották, majd vagonokban szállították visontára, ahol a helyi szerelőüzem dolgozói az ndk-beli szakemberek szakmai irányítása mellett építették fel a gépet. a hatalmas géprendszer szerelési műveleteinek időtartamát egy teljes évben határozta meg az ndk-beli gyártó cég, de a visontai gépszerelőüzem hat szocialista brigádjának tagjai vállalták, hogy a különleges feladatot a pártkongresszus tiszteletére két hónappal a határidő előtt teljesítik. a visontai gépszerelők példás helytállására vall, hogy a rendkívüli pontosságot és szakszerűséget igénylő munkával kilenc hónap alatt elkészültek. vállalkozásuk nagyságára jellemző, hogy összesen 2250 tonna súlyú vasszerkezetet illesztettek helyre, s a villamos berendezésekhez körülbelül 60 kilométer hosszú kábelt használtak fel.

az elektromos vezérlésű hatalmas bányagép a thorez külfejtéses bányauzemben a szénmezőt takaró meddő eltakarításában vesz részt. óránként 4000 köbméter föld megmozgatására képes, és ezt a hatalmas mennyiségű földet a hozzácsatlakozó szállítószalag rendszer, valamint a hányórendező gép segítségével azonnal továbbítja a széntermelés mögött megüresedett bányagödörbe.

a marótár-csás földkotrógép méreteiben és teljesítményében magasan felülmúlja a visontán eddig alkalmazott társait.

a visontai új gépóriás - a soronkövetkező műszaki ellenőrzést követően - januárban saját hernyótalpain vonul majd a szénmezőre, ahol elfoglalja munkahelyét./mti/

-.-

bb 29. egymillió üveg sört szállítanak pozsonyból győrbe a kishatármenti áruforgalom keretében - az első szállítmány már befutott

vid ká bh bs

1974. december 28.

negyvenmillió forint értékben bonyolított le árucserét az idén a kishatármenti forgalom keretében a győri fogyasztási és értékesítő szövetkezet, a pozsonyi társszövetkezettel. győrről és pozsonyban is jól sikerült áruházi heteket rendeztek. a győriek az év utolsó napjaiban megkötötték az 1975. évre érvényes sörszállítási szerződést, amelynek alapján egymillió üveg sört küldenek pozsonyból győrbe. az első szállítmány - 14 ezer üveg minőségi sör - már meg is érkezett győrbe. a következő szállítmányt január első napjaiban indítják utba. a 12 fokos világos sört a pozsonyi sörgyár múlt évben megrendezett 100 éves jubileumi ünnepeire hozták először forgalomba./mti/

-.-
- 21 -

12.35 bh

13¹⁵g

bb 30. megjelent az eszperantó magazin új száma

mm/ny zs hgy

1974 december 28

az eszperantó magazin új száma tájékoztatást ad az angol parlamentben megalakult 46 tagú képviselő csoportról, amely kiáll a nemzetközi nyelv hivatalos elfogadtatása mellett. a lap kerekasztal rovatában szakszervezeti főtitkárok szólnak hozzá Gáspár Sándornak, a szaktanács főtitkárának a magazin szeptemberi számában megjelent interjújához. fényképes riportot közöl a lap egy fiatal magyar jogásznőről, aki két világszövetség elnökségének tagja. tudósít az április 4 gépgyár egyik szocialista brigádjának eszperantó nyelvtanulásáról, amelyre azért tettek vállalatot, hogy levelező barátságot köthessenek más szocialista országok hasonló brigádjaival. /mti/

-.-

bb 31. a kedvezményes vasuti igazolványok cseréje

mm/sl/ny hgy

1974 december 28

a MÁV vezérigazgatósága közli, hogy a közalkalmazottak, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosai, a nemzetgondozottak és családtagjaik féláru utazási kedvezményre jogosító igazolványai 1975. március 31-ig érvényesek.

a MÁV felhívja az ilyen igazolványok tulajdonosainak figyelmét, hogy ezek kicserélését 1975. február 1. és március 31. között kérjék az illetékes vasutigazgatóságtól.

az igazolványok kiállításához egy darab 4x5 centiméter nagyságú, fél évnél nem régebbi, más célra még nem használt arckép szükséges. az igazolvány kiállítási és térítési díja továbbra is 25 forint. /mti/

-.-

12.45/ny

-22-

1320g

bb 32. szeged a telefon-táv hívi rendszerben

vid ká bh hgy

1974. december 28.

Szegeden a postai rekonstrukció során új ect-500-as jelzésű távhívó berendezést is üzembe helyeztek. ez lehetővé tette, hogy szombaton 12 órától Szeged is bekapcsolódjék az országos telefon-táv hívi forgalomba. a távhívásban már résztvevő más helységek előfizetői a 62-es körzetszám tárcsázása után hívhatják a szegedi állomásokat. a posta ezt a szolgáltatást - a szegedi központ túlterheltsége miatt - egyelőre korlátozással vezette be. ez azt jelenti, hogy a szegedi távhívás hétfőtől péntekig nyolc és tizenkét óra között nem vehető igénybe. a korlátozás előreláthatólag a szegedi új postaközpont elkészülte után szűnik meg. /mti/

-.-

bb 33. elutazott hazánkból az ny.k. bajbakov vezette szovjet küldöttség

mm sl bh hgy

1974. december 28.

Szombaton elutazott Magyarországról az a küldöttség, amely ny.k. bajbakov-nak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökhelyettesének, a szovjetunió állami tervbizottsága elnökének vezetésével tárgyalásokat folytatott Lázár Györgyvel, a minisztertanács elnökhelyettesével, az országos tervhivatal elnökével a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok fejlesztése, valamint az 1976-80-ra szóló árucsereforgalom fontos kérdéseiről.

a két delegáció tagjai voltak dr. Biró József külkereskedelmi miniszter, dr. Hetényi István tervhivatali államtitkár, Kovács Gyula külkereskedelmi miniszterhelyettes, illetve ny.sz. Patolicsev, a szovjetunió külkereskedelmi miniszter, n.n. Inozemcev, a szovjetunió állami tervbizottságának elnökhelyettese és v.sz. Alhimov, a szovjetunió külkereskedelmi miniszterhelyettese.

a szovjet küldöttség látogatást tett a bábolnai állami gazdaságban, ahol dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter és Burgert Róbert igazgató fogadta a vendégeket.

a szovjet delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Lázár György, dr. Biró József, dr. Hetényi István, Kovács Gyula.

Jelen volt v.j. Pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete és b.p. Ivanov vezéreznades, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnoka. /mti/

- 23 -

13.05 bh

1320g

bb 34. időjárásjelentés

nő - hgy

1974 december 28

a meteortológiai intézet jelenti december 28-án, 12 órakor:

enyhe marad az idő

Szárazföldünk legnagyobb részét nyugatról érkező enyhe levegő árasztotta el. Pénteken nyugat-és közép-európában a hőmérséklet csúcserőke 6-11 fokkal magasabb volt, mint a legutóbbi évek átlaga. az óceáni enyhe, nagy nedvességtartalmú léghullámok nyugat-európában, valamint a skandináv-félszigeten felhős, több helyen esős időt okoznak. közép-európában változóan felhős, a reggeli órákban párák, helyenként ködös az idő. a következő 36 óra folyamán az óceáni levegő újabb hulláma árasztja el a kárpát-medencét, ezért felhősebb időre számíthatunk, elszórtan esővel, de továbbra is enyhe marad az idő.

hazánkban pénteken változóan felhős volt az ég. az ország nagy részén 2-6 órán át sütött a nap. elszórtan, főként nyugaton futó záporok alakultak ki. a reggeli órákban helyenként még köd, ködszítálás volt. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában csapadéknyom és 5 mm között volt, a dunántul délkeleti részén néhány helyen elérte az 5-10 mm-t. a legmagasabb nappali hőmérséklet északkeleten 3-9, máshol 10-14 fok között alakult.

a fővárosban^N pénteken a hőmérséklet csúcserőke 12 fok volt, a meteorológiai észlelések óta december 27-én ilyen magas hőmérsékletet még nem mértek. ma hajnalra északkeleten és a nyugati megyékben 0 mínusz 2 fokra hűlt le a levegő, máshol hajnalban sem mértek 2-7 fokra alacsonyabb hőmérsékletet. ma délelőtt változóan felhős, keleten párák idő volt. a hőmérséklet 11 órakor miskolcon, ahol köd volt, csak 2 fok, máshol 4-10 fokot mértek. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 10.0 fok volt, 10.5 fokkal magasabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős idő, szórvaosan kialakuló esővel, záporral. mérsékelt, időnként megélénkülő, főként a dunántulon átmenetileg megerősödő nyugati, északnyugati szél. a hajnali órákban többfelé párák, helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 5-10 fok között.

a duna vízállása budapestnél 376 cm./mti/

13.10/ny

-24-

13ho g

bb 35. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

mné bh hgy

1974. december 28.

1. vendégművészek
2. régészeti vándorkiállítások
3. patikamuzeum
4. élelmiszerpiac
5. nyitott tornatermek
6. barka
7. tv
8. balassi bálint
9. új magyar zene
10. új erdő
11. lottó
12. lakások dunaujvárosban
13. rába tehergépkocsik
14. szegedi olajmező
15. szakszervezeti főtthkák nyilatkozata
16. közlekedési balesetek
17. megölte fiát
18. új sütőüzem
19. elhunyt kiss lajos
20. árhivatali közlemény a termelői árakról
21. rendőrségi hírek
22. medvei hid
23. óvodák mezőpanellből
24. leninváros címre
25. zilahy lajos urna-elhelyezése
26. dunaujvárosi kongresszusi vállalatok
27. gavró lajos köszöruzás
28. visontai gépörizás
29. csehszlovák sör
30. eszperantó magazin
31. vasuti igazolványok cseréje
32. szegedi telefon távhívás
33. elutazott bajbakev
34. időjárásjelentés
35. hirjegyzék

--

- 25 -

13.15 bh

14^oeg

tb 36. weisz sándor,

vid bh hgy

1974. december 28.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, volt internaciona-
lista, a szocialista hazáért érdemrend és a szovjet harci
érdeméért emlékérem kitüntetésre 76 éves korában elhunyt
temetése december 30-án 13.00 órakor lesz a békéscsabai
vasúti temetőben.

az mszmp békéscsabai városi bizottsága

/mti/

-. -

bb 37. a tiszántuli talajjavító és talajvédelmi vállalat jubile-
uma

vid/ny hgy

1974 december 28

negyedszázada alakult meg a tiszántuli talajjavító és ta-
lajvédelmi vállalat. ez alkalomból szombaton szarvason a vajda
péter művelődési központban ünnepséget tartottak. dr. kovács
imre a mém termelési és fejlesztési főosztályának vezetője mon-
dott ünnepi beszédet. szólt arról a munkáról, amelyet a vállala-
lat 25 év alatt a terméshozamok növelése érdekében végzett. el-
mondta, hogy a felszabadulás előtt a tiszántulon mindössze
20.000 hektáron végeztek talajjavítást. az elmúlt 25 évben vi-
szont 1,300.000 hektár termőképességét javította meg a vállala-
lat kollektívája.

az ünneplő talajjavítókat csatári béla az mszmp békés me-
gyei bizottságának titkára és plaveczi jános a medosz megyei tit-
kára is köszöntötte. az ünnepség végén a vállalat törzsgár-
dájának tagjai és élenjáró dolgozói vettek át elismerő oklevele-
ket és kitüntetések. /mti/

-. -

felhasználható 18 óra után

bb 38. határidő előtt teljesítették az 1.1 millió tonnás éves
tervüket az ózdi martinászok

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

a pártkongresszus és hazánk felszabadulásának évfordulójára
kezdemenyezett szocialista munkaversenyben újabb sikert értek
el az ózdi kohászati üzemekben. a nagyolvasztómű és a finomhen-
gerdei gyárrészleg után szombaton a határidő előtt teljesítet-
te 1.1 millió tonnás éves termelési tervét a martinacél-
mű is. a terv teljesítéséhez szükséges utolsó adagot a második
műszak olvasztárainak szocialista brigádjai csapolták le.

/folyt köv/
13.55/ny

-26-

1420

bb 38. / határidő előtt...folyt/ny

a hazai vaskohászat történetében egyedülálló teljesít-
mény elérését segítette, hogy az acélprogram keretében rekord-
idő - harmincegy nap - alatt készült el az ózdi martinacélmű
9-es számú kemencéje, amelyből december 6-án csapolták az első
adagot. a martinacélmű szocialista brigádjai vállalták, hogy
terven felül hatezer tonna jóminőségű acélt gyártanak az év vé-
gére. /mti/

-. -

felhasználható 16 óra után

bb 39 kiállítás a 25 éves a somogy megyei nyomdaipari vállalat
termékeiből

vid/ká/ny hgy

1974 december 28

negyedszázaddal ezelőtt alakult meg a somogy megyei nyom-
daipari vállalat. ebből az alkalomból szombaton délután kapos-
várott a palmyra togliatti megyei könyvtárban a nyomda termékei-
ből kiállítást és jubileumi ünnepséget rendeztek. a jubileumi
esztendőben a nyomda 318 dolgozója 1360 tonna anyagot dolgoz fel
és eléri az ötven millió forintos árbevételt. /mti/

-. -

bb 40. a budapesti történeti múzeum

ny -hgy

1974 december 28

december 31-én technikai okokból zárva tart. /mti/

-. -

13.55/ny

-27-

1420

ebb 41. megkezdődött az v. országos diákparlament

t ró/pá gi zs hgy

1974. december 28.

Szombaton a fővárosi művelődési házban megkezdődött a középiskolások v. országos parlamentjének tanácskozása, amelyen megjelent dr. Polinszky Károly oktatási miniszter, nagy Imre munkügyi miniszterhelyettes, Hanga Mária, az MSZMP központi bizottságának osztályvezető-helyettese, dr. Nagy Sándor, a KISZ központi bizottságának titkára és Nádor György, az Állami Ifjúsági Bizottság titkára. A diákparlament 300 küldötte egyaránt képviselte az ország munkástanuló-, gimnáziumi- és szakközépiskolái tanuló ifjúságát, s jelen voltak a gyors- és gépiró iskolák képviselői is.

szak

Dr. Gosztonyi János oktatási államtitkár tartott vitaindító előadást, amelyben egyebek között beszámolt a IV. diákparlamenten elhangzott interpellációk és az ott elfogadott ajánlások sorsáról.

Utalt arra, hogy az egészségügyi szakiskolák, valamint a gyors- és gépiró iskolák 1973-tól középfokú oktatási intézményre váltak, s a szakmunkások továbbtanulása érdekében 1974-ben új iskolatípusként létrehozták a szakmunkások középiskoláját. Ez minden szakmunkásnak lehetővé teszi, hogy esti vagy levelező tagozaton három év alatt eljusson az érettségi letételéig. Már az első évben 11 ezer szakmunkás folytatja ebben az iskolatípusban tanulmányait.

Az előző diákparlament óta számos intézkedést tettek a szakmunkástanulók szakmai és általános műveltségének emelésére, tanórán kívüli kulturális és sportolási lehetőségeinek fejlesztésére. Az olvasómozgalom kiszélesítése érdekében 1972-73-ban 8 millió forintot juttattak az iskolai könyvtárak bővítésére, kétszeresére emelték a tanulók diákjóléti kiadásaira megszabott összeget. A kormány 1974-re 20 millió forint többletkezetet hagyott jóvá a szakmunkásképző iskolák kulturális és sportlétesítményeinek gyarapítására. Javult a diákok szociális ellátásának színvonala. A IV. ötéves tervben csaknem 10 ezerrel növelték a diákok otthoni helyek számát, évről évre több a tanulószobát, menzát igénybevevő diák. Tanulmányi ösztöndíjban 1973-ban több mint 11 ezren részesültek, a kifizetett összeg 17,5 millió forint volt, s csaknem 9 000 a társadalmi ösztöndíjasok száma.

/folyt. köv./
14,45/gi

- 28 -

1540

ebb 41. /megkezdődött ... 1. folyt./gi

Jó útemben, a terveknek megfelelően folytatják a szakmunkásképzés korszerűsítését. A kormányhatározat született arra, hogy az 1975/76-os tanévtől az általános iskolát végzettek részére egységes szakmunkásképzést szerveznek. Különös gondot foglalkoznak a leendő szakmunkásokkal, általános műveltségük emelésével.

A referátumot élénk vita követte. Milyen legyen a mai diákideál? - tették föl többen is a kérdést. Válaszként pedig úgy fogalmaztak: olyan tanuló, olyan ifi-vezető, aki példamutató a tanulmányi munkában és tevékenykedik a közösség nevelésében; ha kell vitázik, érvel, adott esetben vállalja az „ütközést”, is a lógóssokkal és kötelességüket elmulasztókkal.

Többen szóvá tették, hogy a jó iskolai légkör, a tanulók demokratikus jogai csak úgy érvényesülhetnek, ha a KISZ szervezetek megfelelően betöltik szerepüket, s a KISZ-vezetők példát mutatnak a munkában, a munkafegyelem megtartásában és megtartásában. A KISZ szervezeteknek emelnie kell a közösségekkel szemben támasztott követelményeket, és a szervezet politikai jellegének erősítését is elő kell segíteni.

Felvetették a diák-küldöttek, hogy közös érettségi-felvételi írásbeli vizsgát további tantárgyakra kellene kiterjeszteni. Kérték, hogy a továbbtanulási tájékoztatók a jövőben korábban jelenjenek meg. Szóba került, hogy javítani kellene a szakközépiskolai tankönyv ellátását, s hogy szükség lenne olcsóbb műszaki könyvsorozatokra. Számos észrevétel hangzott el arra vonatkozóan, hogyan, miként lehetne korszerűsíteni a szakmunkásképző intézetek tanterveit, tananyagát. Sok felszólaló sürgette a magatartás és a szorgalom elbírálási rendszerének demokratikus szellemű, központi szabályzását is.

Az v. országos diákparlament vasárnap szekció-ülésekkel folytatja munkáját. /mti/

-.-

14,55/gi

-29-

1550

a szerkesztőségek figyelmébe!!

a mai bb 8. sz. hírünk /apáca volt .../3.bek. 12.sorában
a szöveg helyesen:

...ki ér bennem véget, mert tüzén meggerjedtem,,...

/mti/ --

bb 42. Lottó nyeremények

um hgy

1974. december 28.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint
az 52. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a
következők: 4 találatos szelvénye 56 fogadónak volt, nyere-
ményük egyenként 91.333 forint. három találatos 5245 fogadónak
volt, nyereményük egyenként 488 forint. két találatos szelvé-
nyek száma 178 094 darab, ezekre egyenként 18 forintot fizet-
nek. /mti/

--

bb 43. influenza

i mir/s um la

1974. december 28.

harmadik hete tart, s a fővárosban és már vidéken is
egyre több gondot okoz az influenzajárvány. a megbetegede-
sek száma a hét végéig megközelítette a 200 ezret és napról-
napra többen kerülnek ágyba az influenza miatt. ezért sokakat
foglalkoztat: elkerülhető-e a betegség, s hogyan lehet enyhíte-
ni, meggyorsítani a lefolyását.

/folyt.köv./

- 30 -

17.55/um

18⁰⁰

bb 43. /influenza ...folyt./um

a járványt a hongkongi ifnluenza virus legújabb változa-
ta okozza. az influenza a-virus hasonló változata legutóbb
két évvel ezelőtt okozott járványt hazánkban. akkor másfél
millióan vészelték át ezt a betegséget. a járványügyi szakem-
berek szerint ez a két vírus antigén szerkezetében tér el egy-
mástól. a szervezet azonban csak azok ellen a vírusok ellen
képes védekezni, amelyekkel már „találkozott”, és kitermelte
a leküzdésükhöz szükséges ellenanyagot.

a beteg ember szervezete a fertőzés pillanatában azon-
nal megkezdi az ellenanyag termelését. a folyamat azonban több
napig tart és mindaddig, amíg megfelelő mennyiségű ellenanyag
nem képződik a szervezetben, a vírusok továbbszaporodnak és za-
varják a sejtek anyagcsere folyamatát szabályozó enzimek mű-
ködését. ez rendszerint hirtelen kialakuló magas lázzal, rossz
közérzettel, gyengeséggel és izomfájdalmakkal jár.

a vírusos influenza fertőzést legmegbízhatóbban a magas
láz jelzi. a láz nagysága azonban az egyéni adottságoktól füg-
gően különböző lehet és esetenként meghaladhatja a 40 fokot is.
ilyenkor feltétlenül tanácsos lázcsillapítót szedni, mert a
test hőmérsékletének emelkedése zavarja a szervezet normális
működését és csökkenti az ellenállóképeséget is.

aki a fertőzést megkapja, feltétlenül forduljon orvos-
hoz, mert az influenza - más baktérium fertőzéssel párosulva
- szövődményeket, tüdőgyulladást, homlok-, orrmelléküreg -
és középfülgyulladást okozhat. a szövődmények pedig tovább su-
lyosbitják a beteg állapotát és megnehezítik a gyógyulást.
ilyenkor a megfelelő szakértelem nélküli házi gyógykezelés
is veszélyes. az influenzát ugyanis nem lehet gyógyítani. a
láz csökkentésével és megfelelő mennyiségű c-vitaminnal legfel-
jebb csak a szervezet ellenállóképesége fokozható. az anti-
biotikumok ugyanis nem az influenza kivédésére, hanem az eset-
leges szövődmények megelőzésére, gyógyítására valók. indoko-
latlan alkalmazásuk többet árthat, mint használ. c-vitaminra
viszont feltétlenül szükség van, mert a betegség esetén a szer-
vezet c-vitamin igénye többszörösére növekszik. ezért célsze-
rű, ha az influenzás beteg a szokásosnál nagyobb mennyiségű
c-vitamint tartalmazó ételt - citromot, savanyukáposztát, csip-
keszörpöt fogyaszt, mert ezzel is jelentősen fokozhatja szer-
vezetének ellenállóképeségét.

/folyt.köv./

- 31 -

18.05/um

18¹⁰

bb 43. /influenza ...2.folyt./um

az influenzás beteg feltétlenül fekvődjön. a nyugodt, megterhelésektől mentes szervezet ugyanis jóval gyorsabban gyógyul.

gyógyszeres lehetőség az influenza megelőzésére nincs. az oltást csak az egészségügyi szempontból legjobban rászorultak - a súlyosabb betegek és az idős emberek - védelmére használják, akik szervezetének ellenálló képessége kisebb az átlagosnál, és akikre az esetleges szövődmények közvetlen veszélyt jelentenek

a megelőzés leghatásosabb módja, ha kerüljük a zárt helyiségekben tartott összejöveteleket és minél gyakrabban szellőztetünk, másrészt mozogjunk, tartózkodjunk minél többet szabad levegőn. törekedni kell a szervezet ellenálló képességének fenntartására és fokozására is. védjük testünket a jelentős hőmérséklet különbségek hatásától, a hirtelen lehűlésből. a z esetleges átnedvesedett ruhát, cipőt gyorsan cseréljük ki szárazra.

az elégtelen vagy helytelen, egyoldalú táplálkozás is rontja a betegség elkerülésének esélyét, de sok függ a helyes életmódtól is. kerüljük a túlzásokat munkában, szórakozásban egyaránt. az agyonhajszolt vagy sokat éjszakázó ember könnyebben megbetegszik. /mti/

--

bb 44. időjárásjelentés

um la

1974. decembe 28.

a meteorológiai intézet jelenti december 28-án, szombaton este:

enyhe marad az idő

várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős idő, elszórtan esővel. mérsékelt, időnként élénk, a dunántúlon helyenként erős nyugati-északnyugati szél. a várható legmagasabb hőmérséklet vasárnap 5-10 fok között. /mti/

--

- 32

18.45/um

18.50

bb 45. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától zárásig

um la

1974. december 28.

36. elhunyt weisz sándor
37. tiszántúli talajjavító vállalat
38. ózdi martinászok
39. kiállítás kaposvárott
40. budapesti történeti muzeum
41. országos diákkonferencia
42. lottó nyeremények
43. influenza
44. időjárás
45. hírjegyzék

--

- 33 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: lakatos erzsébet

20.00/um

18.28.01